

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea cererii de recurs depusă de Gheorghii Helbet,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghii Helbet împotriva lui Vitalie Arsenii, intervenienți accesorii Ecaterina Arsenii și Aurel Arsenii, cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-552/23

NR. PIGD 2-20098619-01-2ra-13042023)

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023. Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.432 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție, în vigoare din 01 septembrie 2023).

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. E. Badan-Melnic
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, jud. L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță

17 decembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea cererii de recurs depusă de Gheorghii Helbet,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judcători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 august 2020, Gheorghii Helbet a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vitalie Arsenii, intervenienți accesorii Ecaterina Arsenii și Aurel Arsenii, cu privire la repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a menționat că este proprietarul a 13/60 cotă-parte din bunurile imobile cu numerele cadastrale *****, *****și *****, în baza hotărârii din *****și a încheierii din *****.

3. A mai indicat că, în baza contractului de donație nr. ***** din ***** deține în proprietate și 69/240 cotă-parte din bunurile imobile cu numerele cadastrale *****, *****, *****amplasate în municipiul *****, str. *****.

4. Iar, Vitalie Arsenii este coproprietarul celorlalte cote-părți și anume în mărime de 17/242, în baza certificatului de moștenitor nr. ***** din *****. În bunul imobil deținut de către pârât, locuiesc fără viză de reședință Ecaterina Arsenii și Aurel Arsenii.

5. Reclamantul a susținut că Aurel Arsenii intenționat distruge pereții casei, făcând găuri, peretele fiind deteriorat și dinăuntru. După peretele casei sale, pe porțiunea ce aparține pârâtului, Ecaterina Arsenii intenționat a ridicat pământul la un nivel mai înalt, iar aceste acțiuni au consecințe prejudiciabile pentru dânsul, în special după ploi, când se formează băltoace pe teritoriul său, apare umezeala, mucelesc pereții și se distruge podeaua din casă.

6. Din cauza umezelii, s-au deteriorat două televizoare, tehnică de uz casnic, iar în locuință se simte miros puternic de mucegai, care afectează sănătatea sa și a familiei sale.

7. În opinia reclamantului, prejudiciul cauzat se datorează faptului că nu au fost întreprinse acțiuni de stopare a curgerii apei.

8. Prin acțiunile ilegale ale Ecaterinei Arsenii și fiului acesteia, Aurel Arsenii, i-a fost cauzat un prejudiciu material în proporții mari, precum și un prejudiciu moral enorm.

9. Reclamantul a indicat că faptele ilicite ale Ecaterinei Arsenii și ale lui Aurel Arsenii pot fi probate prin depozitiile martorilor, prin concluziile expertului evaluator, expuse în devizul nr. 2908 din 20 septembrie 2019, prin care s-a constatat valoarea lucrărilor de reparație a bunurilor distruse, deteriorate, inclusiv a casei de locuit în sumă de 32000 de lei, precum și valoarea prejudiciului în sumă de peste 10000 de lei, ca urmare a distrugerii a două televizoare și altă tehnică de uz casnic.

10. În opinia reclamantului, speței este aplicabilă instituția dreptului de vecinătate și cea a răspunderii delictuale.

11. Cu referire la prejudiciul moral invocat, reclamantul a specificat că suma de 50000 de lei reprezintă un minim, care are tendință de majorare, ținând cont de sănătatea sa și a familiei sale.

12. Adițional, Gheorghii Helbet a comunicat că pârâtul, Vitalie Arsenii a deschis în ogradă un auto-service, iar din cauza gazelor acumulate în aer, se usucă roada în ogradă, iar familia sa nu poate respira aerul poluat, iar pe acest fapt a fost depusă plângere la poliție.

13. În drept, reclamantul și-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe dispozițiile art. 377 – 394, art. 586, art. 588 din Codul civil.

14. Reclamantul a solicitat repararea prejudiciului material în sumă de 42000 de lei, prejudiciului moral în sumă de 50000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

15. Prin hotărârea din 02 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghii Helbet, ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

16. La 19 noiembrie 2021, Gheorghii Helbet a depus cerere de apel nemotivată, iar la 23 iunie 2022, a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 02 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

17. Prin decizia din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Gheorghii Helbet și s-a menținut hotărârea din 02 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

18. În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că bunul imobil ce reprezintă terenul cu numărul cadastral *****, situat în mun. *****, sectorul *****, str. *****, se află în proprietatea municipiului *****, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile (f.d. 86 verso).

19. Conform aceluiași extras din Registrul bunurilor imobile s-a constatat că pe terenul cu numărul cadastral *****se află trei bunuri imobile, cu numerele cadastrale *****, *****și *****, iar dreptul de proprietate asupra acestora este înregistrat după reclamantul, Gheorghii Helbet, cu 13/60 cote-părți și 69/240 cote-părți, cât și pârâtului Vitalie Arsenii - 17/240 cotă-parte din imobile.

20. Potrivit răspunsului din 18 iunie 2021 al Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, casa de locuit, cu numărul cadastral *****, a fost micșorată în dimensiuni prin demolarea unei părți, iar bunul imobil, casa de locuit, cu numărul cadastral *****, a fost mărită în dimensiuni și a fost construită anexa B1 și veranda b1, construcția accesorie 04 a fost demolată, dar nu este radiată din Registrul bunurilor imobile (f.d.85).

21. Totodată, instanța de apel a reținut că, la 09 iulie 2015, la solicitarea lui Gheorghii Helbet, SRL „Pozitiv Media” a întocmit procesul-verbal cu privire la constatarea stărilor de fapt de pe adresa mun. *****, sectorul *****, str. ***** (f.d.16), cât și raportul de stabilire a cheltuielilor de deviz nr. 2908, cu anexe (f. d. 21-45).

22. Instanța de apel a stabilit că documentele prezentate de către Gheorghii Helbet probează, pe de o parte, dreptul de proprietate pe care îl deține asupra bunurilor imobile cu numerele cadastrale *****, ***** și *****, iar pe de altă parte, înscrisurile prezintă o stare generală a acestora și eventualele costuri ale lucrărilor de reparație.

23. Raportând la caz dispozițiile art. 586, art. 1998, art. 2022 și 2025 din Codul civil cu constatările enunțate, instanța de apel a conchis că reclamantul/apelantul nu a probat originea ilicită a deteriorării pereților bunurilor imobile și nu a realizat sarcina probațiunii în vederea elucidării

raportului causal dintre pretinsele fapte ilicite și pretinsul prejudiciu material suportat.

24. Prin urmare, reclamantul/apelantul nu a prezentat probe ce ar convinge instanța de judecată în existența componentelor delictului civil în acțiunile/inacțiunile lui Vitalie Arsenii.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

25. La 02 februarie 2023, Gheorghii Helbet a declarat recurs împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 02 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

SOLICITAREA RECURENTULUI

26. În motivarea recursului, recurentul a reiterat motivele de fapt și de drept expuse în cererea de chemare în judecată, cât și în cererea de apel, invocând că soluția adoptată de instanța de apel nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul dispozițiilor art. 6 din CEDO.

27. La 15 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimațiilor copia cererii de recurs depusă de Gheorghii Helbet, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței.

28. Prin referința din 15 iunie 2023, Vitalie Arseni, reprezentat de avocatul Petru Răileanu, a solicitat respingerea recursului depus de Gheorghii Helbet și menținerea deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 02 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

29. Art. 434 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„ (1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

30. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 1 septembrie 2023.

31. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Recursul declarat de către Gheorghii Helbet a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

32. În conformitate cu art.432 din Codul de procedură civilă:

„ (1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.”

33. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului):

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).”

34. Art.440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„ (1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

35. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 04 octombrie 2022. Decizia motivată din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată, prin intermediul oficiului poștal, recurentului, la 17 noiembrie 2022, însă la dosar lipsesc date privind recepționarea acesteia de către ultimul.

36. Astfel, cererea de recurs depusă de Gheorghii Helbet, la 02 februarie 2023, se consideră depusă în termenul stabilit de lege.

37. La caz, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 alin.(2)-(4) din Codul de procedură civilă în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului.

38. Verificând motivele de casare, invocate în recursul declarat de Gheorghii Helbet, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acesta nu cade sub incidența temeiurilor prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

40. Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Gheorghii Helbet conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

42. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului presupune nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

43. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de recurent nu poate constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau

aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

44. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a aprecia recursul declarat de Gheorghii Helbet, ca fiind inadmisibil.

45. Din aceste motive, în conformitate cu art. 431 alin.(1) și (2), art.433 lit. a) din Codul de procedură civilă, art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Gheorghii Helbet împotriva deciziei din 04 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni